Yıl: 3; Sayı: 94
5 Mayıs 1950
CUMA
——o:o——
İdarehane: Ankara cad. No. 33 İstanbul
——o:o——
Telefon : 25088

Hürbilek

İSTANBUL İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİNİN ORGANIDIR

SAYISI
5
KURUŞ

İşçiler İçin Yeni Kararlar

İhtiyarlık Sigortası primlerinin işçilere yük olmaması için tedbirler alınacak

Ankara, (Özel) — 1 Nisan 1950 den itibaren yürürlüğe giren ihtiyarlık sigortası kanununa göre; işçiden kesilmesi lâzım gelen % 4 primlerin işçinin geçimleri üzerinde tesir etmemesi için hükûmet bazı kararlar vermek arifesindedir. Malûm olduğu üzere 1951 yılında yürürlüğe girecek olan gelir vergisi kanunu ile işçi bir çok vergilerden muaf olacak; bu meyanda buhran, kazanç, muvazene, ve diğer vergiler kaldırılarak yalnız gelir vergisine tâbi tutulacaktır. Gelir vergisinin tatbikine kadar işçilerin % 4 vermek suretiyle daralacak olan bütçelerinin ne suretle destekleneceğini sorduğum selâhiyetli bir devlet adamı bana şunları söylemiştir:

«— Nisan ayı sonunda işçilerden kesilmesine başlanacak olan % 4 ihtiyarlık sigortası priminin gelir vergisi kanununun tatbikine kadar işçiye bir külfet teşkil etmemesi için bazı kararlar verilmek üzeredir. Bu meyanda; devlet fabrikalarında çalışan işçilerin % 4 lerinin de diğer % 4 le beraber devlet tarafından ödenmesi, veya kazanç vergisi ve icra kesintilerinden başka yardım sandıkları ve kooperatifler tarafından kesilen aidatların durdurulması karşılayacak miktarda bir zammın yapılması yoluna gidileceğini zannediyorum.»

Tenkitler hakkında

Seçim propagandası alabildiğine geliştiği şu sıralarda işçiler ve işçi dâvası hakikaten büyük önem kazanmış bulunuyor.

Toplantılarda, konferanslarda, mitinglerde anlayan, anlamıyan işçi dâvasından bahseder oldu. Bu netice hem lehimizde, hem aleyhimizdedir. İşçilere verilen bu büyük ehemmiyet elbette bizleri memnun etmektedir. Ama, önüne gelenin işçi kitlesini istismara kalkması, rey toplamak için âdeta şarlatanlık yapmasını hoş karşılıyamıyacağız.

İşçilerden rey toplamak istiyenlerin, herşeyden evvel bu kitlenin anlayışına inanmaları, ve vesikalara istinat ederek konuşmaları lâzımdır.

Bir hatip ortada işçi dâvası diye bir şey kalmamıştır derken yalan söylemiştir. Yalnız unutmamak lâzımdır ki, işçi için hiçbir şey yapılmamış olduğunu söylemek tâbiri mahsusası ile püsküllü yalan olur.

Son dört sene içinde ne yapılmış ve ne yapılmamıştır, şöyle bir göz atalım:

8. ci Büyük Millet Meclisi Sendikalar kanunu, analık sigortası, iş kazaları ve meslek hastalıkları sigortası, İş mahkemleri, umumî hastalık sigortası, ihtiyarlık sigortası, İş kanunu tadilâtı v.s. gibi kanunları yapmakla işçi dâvamız için hakikaten büyük değr taşıyan işler başarmıştır. Bütün bunları inkâr etmek öyle dursun, inkâra yeltenmek bile insafsızlık olmak icap eder.

Hattâ iddia edebiliriz ki, ücretli hafta tatili ve işsizlik sigortası kanunlarının çıkarılmasıyla sosyal alanda en ilerlemiş memleketler seviyesine varmamız mümkün olacaktır.

Bu kanunlar maksada uygun mudur? Bunu kimse iddia edemez. Ama kanunların tatbikinden ders alınarak noksanların tamamlanması, hatalı noktaların tashihi cihetine gidileceğine kat'î nazarla bakmak isteriz. Bu kanunların çıkmasında âmil olanların hüsnüniyetlerinden bunu beklemekteyiz.

O halde 9.cü Büyük Millet Meclisinden yukarda bahsettiğimiz iki kanunun çıkarılmasıyla şimdiye kadar çıkan sosyal kanunların aksak taraflarının tashihini bekliyeceğiz.

Bir hafta kadar sonra seçilecek olan Büyük Millet Meclisi yeni âzalarını, şimdiden bu temennilerle selâmlamak isteriz.

HÜRBİLEK

İst. Tekstil İşçilerinin Kristal Gazinosundaki konseri

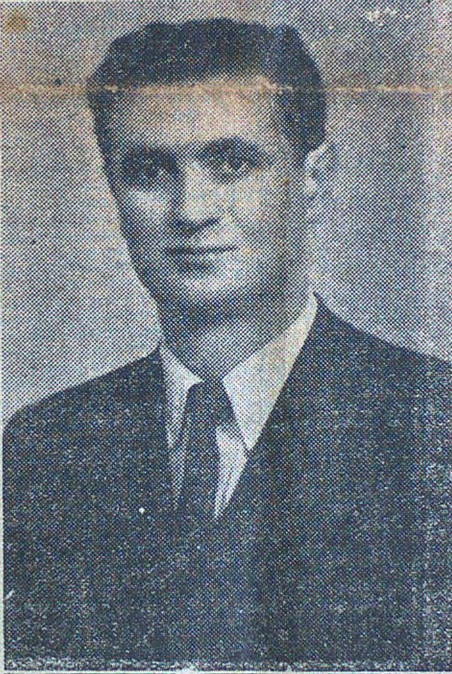
Sendika ve Şube Başkanları beyanatta bulundular

İst. Tekstil Sanayii İşçileri Sendikası Beyoğlu Şubesinin Kristal gazinosunda verdiği konser geniş bir rağbet kazanmıştır.

İst. İşçi Sendikaları Birliği Yönetim Kurulu üyeleri, diğer sendikaların ileri gelenleri ve Arjantin İşçi Ateşesi F. F. Moggia da dâvetliler arasında bulunuyordu. Bu münasebetle İst. Tekstil Sanayii İşçileri Sendikası başkanı Bahir Ersoy ile Şube başkanı Şükrü Türkeli o gece kendileri ile görüşen bir arkadaşımıza şunları söylemişlerdir.

Bahir Ersoy diyor ki:

— Bu müsamereyi şubemizin tertiplemekteki gayesi, Sendikamıza dolayısiyle şubemize kayıt olan yeni üyeleri birbirleri ile tanıştırmak elde edilecek hasılattan çok geniş olan yardım vasfını desteklemektir. Sendikamız Sosyal yardımları Devlet yardımlarından gayrı ön plâna almıştır. Üyelerimizin hastalık, kaza, ölüm v. s. gibi

Sendika Başk. Bahir ERSOY

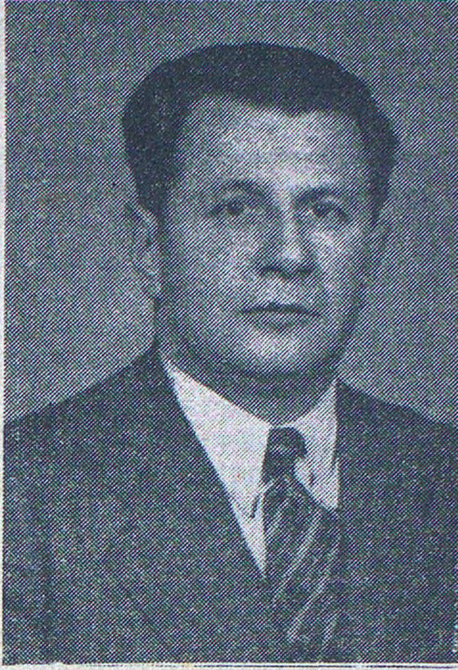
durumlarında Sendikamızın yaptığı yardımları üye aidatı karşı-

(Devamı 2 inci sa: de)

Kibrit ve ağaç Sanayiî işçileri Sendikası başkanının Beyanatı

İşçi evlerinin inşaatına başlıyabilmeleri için Tekel'e ait arsaların bir an evvel sendikaya devri isteniyor

İstanbul Kibrit ve Ağaç Sanayii İşçileri Sendikası Başkanı Ömer Sezer son günlerde Sen-

Sendika Bşk. Ömer SEZER

dikanın faaliyetine ait bazı hususlar hakkında bir arkadaşımıza şu beyanatta bulunmuştur:

«— Dernek'ten Sendikaya inkilâp ettiğimiz zamandan bu yana; sendika olarak işçi arkadaşlarımız için yaptığımız bir çok işler vardır. Yapılanları bildirmekten ziyade yapılmasını istediklerimiz bazı hususları açıklıyayım.

Fabirkamızda çalışan işçi arkadaşlarımızın hemen hepsi fabrika muhitinden uzakta ve çok pahalı evlerde ikamet etmektedirler. Ötedenberi bir dâva olarak ele aldığımız ucuz işçi evlerimizin bir an evvel inşaatına başlamak azmindeyiz. Fabrikamıza bizzat gelerek genel müdürümüz; Tekele ait arsaların işçi evlerine tahsisi için Sendika kooperatifimize devrini istediğimiz arsaların muamelelerini henüz nihayete erdirmedi.

Gönül arzu ederki bu arsalar biran evvel devretilse de biz de inşaata başlasak zira Büyükdere bir sayfiye muhiti olduğundan işçi arkadaşlarımız ev bulmakta güçlük çekiyorlar.

Genel müdürlükten istediğimiz diğer birşey de; diğer Devlet işletmelerinde olduğu gibi Tekelde çalışan işçilere de çocuk zammının tanınmasıdır, kışın fabrika muhitinden uzak ve vesait olamayan yerlerden gelen işçi arkadaşlarının çektiği güçlüğe temas eden Sendika başkanı Ömer Sezer:

— «Kışın uzak semtlerden gelen arkadaşlarımız; eskiden fabrikanın vesaitinden istifade ederlerdi. Bu yıl nedense istifade edemediler. Şimdiden fabrika müdüriyetinin nazarı dikkatini çekerek önümüzdeki kış için fabrikanın nakil vasıtalarından istifade ettirilmesi yoluna gideceğiz.» Dedi.

Bu hafta 2 yeni
Tefrikaya başladık

——:★:——

1 — TÜRK ARSLANLARI

——:★:——

Dünya minderlerinde Türk gibi kuvvetli sözünü tarihe geçiren Aliçolar, Kurtdereliler ve diğer pehlivanların hayatlarını öz olarak VAHİT CEYİŞAKAR'ın kalemin - den son sayfamızda okunuz.

——:★:——

2 — BİR RUS İŞÇİSİNİN GÜNLÜK HAYATI

——:★:——

Bu yazıyı Kızıl Rusyanın içinde cereyan eden yürekler acısı facialarin ufa kbir nümunesi olarak okuyucularımıza sunuyoruz.

Cenneti Cehennemden farksız olan Demir perdeden kaçırılan bu yazı Avrupada büyük bir ilgi toplamıştır.

«HÜRBİLEK» bu yazıyı fedakârlıkla elde edebildi. İşçinin bizzat yazdığı bu eseri merakla, dehşetle okuyunuz.

Bu hafta 3 üncü sahifede

Pek Yakında
Hürbilek'te

MERAKLI BİR ROPORTAJ

KARA ELMAS DİYARINDAN NOTLAR

——:★:——

Zonguldakta maden ocakları içinde ve işçilerle yapılan bir seri röportajı arkadaşımız **(Muzaffer Daysal)** sizlere sunacaktır.

PEK YAKINDA HÜRBİLEK'te

BAŞBAKANIN RADYO KONUŞMASI

İşçi meselesine de temas eden Şemseddin Günaltay "Rejimimizin dayandığı Millivetçi dünya görüşüne medyunuz,, dedi

Başbakan Şemsettin Günaltay Salı günü akşam Ankara Radyosunda bir konuşma yapmıştır. Muhtelif meselelere temas eden Başbakanın, işçi meselesi, ve çalışma mevzuuyla ilgili sözlerini sütunlarımıza aynen geçiriyoruz:

İş Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten bu yana geçen zaman içindeki tatbikat ve tecrübeler bu kanunda bugünün ihtiyaçlarına cevap vererek tadillere lüzum olduğunu belirttiğinden Meclisin son günleri yapılan tadillerle İş Kanunumuz işçilerle iş verenlerin karşılıklı emniyet şartları içinde ahenkli bir surette çalışmaları temin edilmiştir.

İşçilerle iş verenler arasında zuhur edecek ihtilâfları Devletin hakemliği altında tasviye eden tahkim mekanizmamız, hayırlı ve verimli çalışmalariyle yeni Türkiye'nin ileri ve medenî simasını belirten bir müessese rolünü görmektedir. Bu müessesenin yanı başında iş mahkemeleri yer almış bulunuyor. Bu mahkemeler, iş verenlerle işçiler arasındaki her türlü hak ihtilâflarını kısa bir zamanda ve tam bir adalet içinde halledeceklerdir. İşçi vatandaş hayatın ve işin çeşitli tehlike ve ihtiyaçlarına karşı huzur ve emniyet altında bulunduracak yeni içtimaî sigortalar tesis olunmuştur.

Hastalık Sigortası ile işçi vatandaşların hastalandıkları zaman tedavileri ve bu esnada ailelerinin geçinmesi teminat altına alınmıştır.

İhtiyarlık Sigortası Kanunu ile de işçi vatandaşlar için Devlet memurlarında olduğu gibi, emeklilik hakkı ve malûliyet haline ait himaye tedbirleri sağlanmıştır. Dünyanın başka taraflarında uzun zamanlar zümre mücadeleleri neticesinde temin edilmiş olan bu gibi içtimaî adalet tedbir ve müesseselerinin yurdumuzda pek kısa bir zamanda ve sükûn içinde kurulabilmiş olmasını, milletimizin selim idrâkine ve rejmimizin dayandığı Milliyetçi, Halkçı ve Devletçi dünya görüşüne medyunuz.

Haftanın yazısı

Yemek

Yazan: Seyfi Demirsoy
Bira fabrikası işçilerinden

İş hayatımızda halli pek güç meseleler olduğu gibi, enti püften sayılacak cinsten —bir sözle dahi— halli mümkün işlerimiz vardır. İşte Tekel İdaresinin verdiği öğle yemeği. Aynı idarenin bir çok işyerlerinde cumartesi günleri işçiye yemek verilir fakat nedense Üsküdar Yaprak Tütün Bakım ve İşleme Evlerinde Cumartesi günleri işçiye yemek verilmez. Bir kaç gün evvel bir münasebetle Üsküdara gittiğimde bu keyfiyeti öğrenmiş bulundum.

Hayret ettiğim bu hale belki idarenin yemek talimatnamesi buna âmirdir diye (18) maddedelik yemek talimatnamesini gözden geçirdim. Talimatname de fazla mesai yapana yemek verilir, yapmayana yemek, verilmez diye bir hükme rastlıyamadım.

Bir babanın öz ve üvey evlâdına ayrı ayrı yapmağa reva görmediği bu nevi bir muameleyi Tekel İdaresi acaba Üsküdar işçilerine neye reva görmektedir? Kaldı ki, ortada ne özlük ve ne de üveylik vardır. Şu hale göre günde sekiz saat çalışana yemek verilir beş saattan fazla çalışmayana yemek neye verilmiyor? İşte bu bir muammadır. Bu muammayı da çözecek olan Tekel Genel Müdürlüğüdür. Tekelin diğer işyerlerinde olduğu gibi Üsküdardaki işçi arkadaşlarımıza Cumartesi günlerinde yemek verilmesini Sayın Genel Müdür Hadi Hüsmen'den rica ederken diğer bir mesele üzerinde durmak isterim.

Altı ay önce Tekel işyerleri işçi mümessillerinin müteaddit toplantılarının neticesinde tespit etmiş oldukları dileklerin ve iç yönetmeliğin bazı maddelerinin tadili hususundaki müracaatımız bir semere vermiş değildir. Komisyon henüz bir toplantıya dâvet edilmiş değildir. İşçi bize isteklerimiz ne oldu diyor. Genel Müdürümüzden bu dileklerimizin tahakkuku için yardımlarını mecburen bu sütundan istemek mevkiinde kaldık. Kusura bakmasınlar.

Tekstil işçilerinin konseri

(Baş tarafı 1 inci sa: de)

layamamaktadır; bu sebepten ötürü yaptığımız bu gibi toplantılarla yardım fasıllarımızın noksanlarını tamamlıyabiliyoruz.

Yakında İstanbuldaki bütün Tekstil Sanayii İşçilerini toplayacak bir TEKSTİL GECESİ tertiplemek tasavvurundayız.

ŞÜKRÜ TÜRKELİ diyor ki: İşçi arkadaşlarıma şubenin yararına yaptığımız bu geceye iştiraklerinden ötürü teşekkür ederim. Böyle hep bir arada bulunara ksamimî bir hava içerisinde cereyan eden bu mutlu gecede iftihar ederiz. Ümidimizin fevkinde bir rağbet gördük.

Arkadaş Sendikaya üye ol

DAVALARIMIZ

Devlet fabrikalarını yıkacaklar

Yazan: Bedri ATAMAN
Kutu fabrikası işçilerinden

Seçimler dolayısiyle yapılan propagandalar arasında öylesine tesadüf ediyoruz ki, bunlara inanmak için insanın hepten budala olması lâzım.

Geçenlerde bir siyasî hatip kendi partisinin propagandasını yaparken şöyle söyliyordu:

— Beceriksiz Devletçiliği yıkacağız.

İster siyaset yapiyor densin, ister denmesin, ben de:

Siyaset yapıyorum zanneden bu zavallıya, boyun posun devrilsin de inşallah yıkamaz ol diyeceğim.

Arkadaşlarım, yıkılmak istenen (Devletçilik) prensibinin ne gibi bir düşünüş ve zaruretle Büyük Atamızın prensipleri arasında yer aldığını biliyoruz.

Memleket sanayii hiç yok gibi idi. Mevcut olan ile de yurd ve ordu ihtiyaçlarını temin etmek mümkün değildi. Hem yurd ihtiyaçlarını temin etmek ve hem de vatandaşa iş bulmak lâzımdı. Memleket sanayiinin bir an önce kurulması, İstiklâl savaşından muzaffer dönen Türk işçisine iş sahası bulmak icap ediyordu .

Bu işyerlerinin hususî serma ye ile kurulması beklenemezdi, çünkü hem bu iş gecikir ve hem de hususî sermaye işine gelen yeri tercih ederdi. Devlet böyle düşünmedi, kâr etmese de vatandaşa iş bulmak için yurdun her tarafına gidip iş yeri açtı.

Bugün memleketimizde hepimizi müteessir ve müteellim eden bir işsizlik var, fakat görüyoruz ki, işsiz kalanların hepsi hususî sermaye ile çalışan iş yerlerinden çıkarılan işçilerdir. Şimdiye kadar (Devlete ait işyerler)inden bir işçiye iş yoktur, diye yol verildiğini duymadık. Devlet fabrikalarında iş olsun olmasın hiç değilse az veya çok işçiye haftada 48 saatlik ücret verilmektedir. Acaba bu müesseseler kendi ellerinde olsaydı birimize işsiz geçen bir tek gün için ücret verirler mi idi?

Bu işletmeler hayatı pahalılaştırıyor, deniyor. Devlet işletmelerinin sattığı mamûller hususî sermayenin mamûllerinden daha mı pahalı sanki. Hayır, kat'iyyen değil, bilâksi daha da ucuzdur, daha ucuz olduğu içindir ki, harp senelerinde Devlet işltmelerinin mamûllerini karne ile alabildik.

Devlet fabrikaları mamûllerinin pahalı olmasına sebep olarak işçi kadrolarının fazlalığı ileri sürülmektedir. Varid olmayan bu iddia kabul edilse de devlet fabrikalarında da tensikata kalkışılsa bugün mevcud olan işsizlik bir kaç misli daha artmış olmaz mı?

Devletçiliği ve devlet işletmelerini yıkacağız diyenlerin hakikî maksatlarının ne olduğu malûmumuzdur. Asıl maksatları, Millet parasiyle kurulmuş olan bu işletmeleri satın alıp sahip olmaktır. Onların rasyonel çalışma sistemi ve usulleri dedikleri çalıştırmanın ve çalışmanın ne demek olduğunu biz az çok biliyoruz. 1000 işçi ile çalışan bir fabrikayı 700 işçi ile idare edip 300 ünü dışarı atmak.

Belki aklınızın ermediği işe karışıyor, ukalâlık ediyorsunuz diyecekler amma bir işçi olarak görüşümüş ve anlayışımı arkadaşlarımıza henüz vakit varken bildirmekte fayda gördüm, zira devlet müesseseleri yıkılırsa enkaz, altında kalarak mağdur olacak işçiler arasında ben de varım.

MESELELER

UCUZ ve KÜÇÜK EVLER

Yazan: Ali Rıza Arı
İst. İşçi Milletvekili

Mesken konusu bir milletin Sağlık şartlarına uygun yaleler, şehirler hem sağlık ve hem leler, şehirlr hem sağlı kve hem de beldeye ait işleri kolaylaştırmıştır.

Mesken politikasının eyi tatbiki içtimaî emniyeti sağladığı gibi, iktisadî faaliyete de vesile olur.

Mesken konusu her memleketin imkân ve ihtiyaçlarına göre ele alınmış ve halline çalışılmıştır; bizim şart ve imkânlarımıza benzeyen şartlar altında bulunan memleketlerde muvaffak olmuş sistemler arasında küçük ve ucuz evler sistemidir .

Geçenki yazılarımda son çıkan «Bina yapımı teşvik kanunu» ile «Millî emlâka ait arsaların evi ve arsası olmıyan vatandaşlara verilmesi kanunu»ndan ve evsiz vatandaşları bir an evvel ev sahibi yapmak için devletçe yapılan yardımlardan ve tahsislerden bahsetmiştim.

İşçilerin İstanbul Sendikalar Birliği Yapı Kooperatifi kurulmuştur; İstanbulda ilk yapılacak işçi mahallesinin yeri tayin edilmiştir. Başka mahallelerin de yerleri Vilâyet ve Belediyece tayin edilmek üzeredir. Bu yerlerde kurulacak ev ve mahallelere çeşitli yardım ve kolaylıklar sağlanmaktadır.

Bir taraftan arsa ve kredi meseleleri sağlanırken ucuz ev sistemi de incelenmektedir.

Çeşitli ucuz ev sistemleri aranmış ve son zamanlarda İngiltere, İtalya, Fransa ve Filistinde çok rağbet görmüş ve muvaffak olmuşlardan birisi «Prefobrike Evler» — Parçaları fabrikada hazırlanmış evler— sistemidir.

Bu basit sistem çabukluk ve ucuzluk bakımından inşaat sanayiinde çok önemli tesirler hasıl etmiştir.

Bu usulle yapılan binalar sağlık, zarafet ve metanet bakımından farksız olmakla beraber fiat bakımından yarı yarıya ucuza mal olmaktadır.

Bu sistemde evi meydana getirecek olan dıvar, kiriş, taban, tavan, döşeme ve saire gibi parçalar önceden husus' usullerle fabrikada seri halinde hazırlanır.

Kullanılan malzeme çimento, kum ve çubuk demirden ibarettir.

Parçaların göreceği vazifeye göre çimento, kum ve çakılın dozaı değiştirilerek, bazı kısımlarında curuf, talaş, nebati elyaf ve saire kullanılır.

Bu parçalar hususî bir patent ile fazla tazyık altında imal edildiğinden beton arme inşaat metanet ve mukavemetinde ve metanetindedir. Çimento ve malzeme sarfiyatı azdır. Montaj sırasında kafray ihtiyacı olmadığından keresteden keresteden tasarruf edilmektedir.

Bu sistemle yapılan binalar hem **daha hafif**, hem zelzeleye ve yangınlara karşı daha uygundur. Dıvar parçaları arasında boşluklar hasebiyle ses, sıcaklık ve soğukluğu da tecrit etmektedir.

Memleketimizde de bu sistem küçük ve ucuz evleri meydana getirmek emeliyle bu evlerin patentini almış olan bir İtalyan firmasının buradaki mümessili ile «İstanbul Yuva Yapı Kooperatifi» namına yapılan konuşmalar ümit vericidir.

Evleri teşkil edecek muhtelif inşa malzemenin nümunelerini Ankarada cidden ve hakikaten işçi arkadaşlarımın her derdile; her işçi konusule candan ve çok yakından ilgilenen Çalışma Bakanı Şemseddin Sirer ve Yuva Yapı Kooperatifi Başkanı Yüksek Mimar Seyfi Aşürşoğlu beylerle birlikte gördük.

Mukavemet tecrübeleri eyi netice vermiştir.

Yapılan hesaplara göre memlekette 150 bin liraya kadar yapılacak böyle bir tesi ile ve tertiplenecek ekiplerle günde bir ev yapmak kabil olabilecektir.

48 metre karelik, 2 oda ile bir matbah ve tuvaletten ibaret beton arme evin bedeli üç bin yüz;

75 metre karelik üç oda, bir matbah, bir hol ve bir banyodan ibaret evin bedeli 4 bin 2 yüz;

100 metre karelik 4 oda, bir matbah, bir banyo, bir hol ve bir balkondan ibaret evin bedeli 5 bin 750 liraya mal olmaktadır.

Bu kıymetlerde su tesisatı, banyo ve lavobo gibi aksam da dahildir.

Son umumî harpten sonra bu ve buna benzer usuller sayesindedir ki, İtalya da, İngiltere, Fransa ve diğer bir çok memleketler de hal edilmiştir.

Anlaşma çarelerini aradığımız İtalyan firmanın Filistine verdiği, tesisler yeni İsrail devletinin mesken işini kolaylaştırmış ve kısa zamanda binlerce mesken meydana getirmiştir.

Ancak bu gibi sistemlerle biz de kısa zamanda kendi memleketemizde kendi işçimiz, kendi malzememizle meskenlerimizi yapabiliriz düşüncesindeyim. Bu defa da sayın hemşehrilerim ve işçi arkadaşlarım beni tekrar seçerlerse T. B. M. M. inde mesken işinin yeni sistem ve yollarla halle çalışmak en başta gelen işlerimden olacaktır.

Haftanın Haberleri

SURİYEDE DEDİKODULU BİR MEELE!

Suriye kurucular meclisi yeni, esaslı bir karar alıncaya kadar Suriyede din meselesinin münakaşa edilmesini menetmiştir. Bu men kararına sebep; meclise Suriye hükûmetinin resmî dininin islâmiyet olduğuna dair bir kanun teklif gelmiş olmasıdır. Hâlen meriyette olan esas kanunda ise hükûmetin resmî bir dini bulunmamakta ve fakat Cumhurbaşkanının müslüman olması şart koşulmaktadır. Mezkûr kanun teklifi hıristiyanların büyük protestosunu mucip olmuştur.

Yeni men kararı müslüman ve hıristiyan olan siyasî liderlerin ne cami ve ne de kiliselerde bunun hakkında bir fikir yürütmemelerini âmirdi. Suriye polisinin bir kaç gün evvelyayınlanan bir beyannamesinde: «Bu husus hakkında yapılacak her türlü nümayişler şedit cezalar ile mukabele görecektir ve nümayişlere iştirâk edenler tevkif edileceklerdir» denilmektedir.

RUS HAYDUTLARININ YENİ BİR MARİFETİ!

Macaristanda yeniden bir İngiliz vatandaşı kaybolmuştur. Anlaışldığına göre, bir iş adamı olan Charles Lamerten bir uçakla tam İngiltereye hareket edeceği sırada ortadan kaybolmuştur. Bir Macarla evli bulunan bu İngiliz iş adamı 1910 senesindenber Budapeştede idi ve bir İngiliz şirketinin Budapeşte şubesini idare etmekteydi. Son zamanlarda peşinde esrarengiz adamlar peydah olmuş ve bir gece yarısı bardan sarhoş dönerken kendisini kaçırmağa bile kalkışmışlardır. O zaman bir yumrukta meçhul mütecavizlerden birinin suratını dağıtan Charles şimdi bu âkıbete uğramıştır. Kendisini, bazı malûmat almak üzere, Rus haydutlarının kaçırdığı muhakkak görülmektedir.

İNGİLİZ OTOMOBİLLERİNE RAĞBET!

İngiltereden bildirildiğine göre İngiliz markalı otomobillere bütün dünyada rağbet o kadar artmıştır ki, dolarla bile olsa bu arabaların satın alınabilmesi için iki ay evelinden sipariş verilmesi icap etmektedir. Son günlerde Londradaki otomobil ve kamyon fabrikalarına en büyük siparişler Güney Afrikadan gelmiştir .

14 MAYIS 1950

Yazan: Naci KURT

Aday listeleri ilân edildi, propagandalar yapılmakta ve üç siyasi parti bu büyük imtihana hazırlanmaktadır.

Ben bu imtihanların neticesini tahlil edecek değilim partilerin kendi aralarında yaptıkları mücadeleyi de mevzu bahis edecek değilim.

Bu arada biz işçilerin sevincine mashar olan noktaya temasa çalışacağım.

Şuna şahit oluyoruz ki, memleketimizde mevcut partiler işçilerin lâyık olduğu kıymeti artık anlamış oluyor ki, seçim listelerinde biz işçilere yer verimiş bulunuyorlar.

Cumhuriyet Halk Partisi bu sene listesine 5 işçiyi demokrat parti 3 işçiyi ve Millet Partisi ve Milli Kalkınma Partisi de bir işçiyi millet vekilliğne aday göstermişlerdir, bununla iftihar ediyoruz.

Gönül isterdi ki, bu kitleyi on değil 50 Millet vekili temsil etsin.

İşçinin kendi arasından ayırdığı bu kıymetli unsurların tezgâh veya torna başında bıraktığı kardeşini o kürsüden daha salâhiyetli müdafaa edeceği muhakkaktır.

Bu noktayi da mevcut partilerimiz önümüzdeki 1954 seçimlerinde daha esaslı olarak nazari itibara alarak biz işçileri tatmin edeceklerine şimdiden inanıyor önümüzdeki bu büyük imtihanda herbirine ayrı ayrı şans açıkliğiyle başarı temenni ediyoruz.

Yurdun her köşesinde İşçi Sigortalarına dair izahat veriliyor

İzmir, (Özel) — İşçi sigortası müdürü Sadri Aksoy Salı günü saat 17,30 da Ti. ve Sanayi Odasında işverenlerin iştirak ettikleri bir toplantıda hazır bulunmuş ve 1 Nisan 1950 gününden itibaren yürürlüğe giren ihtiyarlık sigortası, bu arada sosyal sigortalar hakkında geniş izahat vermiştir.

Sadri Aksoy, sosyal sigortaların, hastalık, iş kazası, analık ve ihtiyarlık olarak 4 kısma ayrılabileceğini, evvelce de bildirildiği gibi, 30 iş gününden az çalışmış olanlar, mevsimlik faaliyette bulunanlar veya sürekşiz faaliyet gösteren işçilerin sigortalardan faydalanamıyacağını söylemiştir.

Sigorta müdürünün verdiği izahata göre, sigorta işçi için mecburidir ve şartları haiz her işçi otomatikman sigortalı sayılır. Özel sigortalar için cari kanunlar işçi sigortasında carî değildir.

İşverenler primleri ödemekle mükelleftirler. Analık primleri ücretin % 1 i, ihtiyarlık primleri % 8 i nisbetinde tesbit edilmiştir. Ağır işçiler için bu prim % 10,2 nisbetindedir. Ödeme şekli işverenle işçi arasında yarıyarıya taksim edilecektir.

İşverenler ölüm ve kaza vakaları karşısında hazırlıklı bulunmak mecburiyetindedirler.

Bunun için her işçinin iş mahallinde bir sıhhat defteri bulunacak ve her ay sonunda yapılacak muayene neticesi deftere kaydedilerek sigorta kurumuna bildirilecektir.

Bu izahattan sonra, işverenlerin sordukları suallere de cevap verilmiş ve toplantı geç vakit sona ermiştir.

Bir aday

Bakırköy Mensucat Fabrikasında halen ustabaşı olduğunu söyliyen ve Millî Kalkınma Partisi tarafından işçi Milletvekili adayı olduğunu söyliyen Enver Tenşi'den bir mektup aldık bu mektubunda işçilere kendisini tanıtmamızı istiyor. Kendi arzusuna uyarak M. K' Partisinin işçi milletvekili adayı Enver Tenşi'yi işçilere tanıtıyoruz.

İSVEÇ İŞÇİLERİLE 7 ay... No. 15

Konuşan Muzaffer DAYSAL

İsveçte enteresan bir olay - Herkes yüzümüze bakıyor - Bizdeki fazlalık; bıyıklar

İsveçe ilk varışımızdan bu yana sokakta, fabrikada ve diğer umumî yerlerde tesadüf ettiğimiz herkes yüzümüze hayretle bakıyordu.

Bu bakışların mânasını bir türlü çözemiyor kendimizle; onlar arasındaki farkı bulamıyorduk.

Fabrikada ilk işe başladığımız gün tezgâh başında da ayni dikkat çekici nazarlar altında bulunuyorduk nihayet dayanamayıp kırık dökük lisanımızla staj gördüğümüz fabrikadaki iri yarı sarışın mavi gözlü modelci arkadaşımıza sordum:

— Kuzum dedim. Bilmiyorum? Nerede olursak olalım etraftan bize bakanlar ççok. Acaba bu bakışlar neden ileri geliyor giyimlerimiz, hareket tarzımız, ve diğer hususlar arasın da bir farkımız yok gibi hattâ Hulusi Özki arkadaşımız biraz da sizin simanızı andırıyor.

Fabrika arkadaşımız bu izahatımı dinledikten sonra:

Hafif bir güldü ve elini dudaklarıma götürerek bıyıklarımı gösterdi ve:

— Sizin bizden hiç farkınız yok fakat bıyık bırakmak bizde pek âdet olmadığı için siz de bulunan bıyık dikkat nazarı çekiyor.

Bu izahat karşısında hepimiz gülüştük.

Ertesi gün otelde ilk yaptığım iş sakal traşı olurken bıyıklarımı ortadan kaldırmak oldu. Bu sefer de ben kendi kendime gülmeğe başladım.

Zira bıyıksız durmağa alışmadığım için bıyıksız halim bana bir tuhaf geliyordu.

Ekseriyete uyma kzarurcti olduğundan bu vaziyete 7 ay tahammül etmek mecburiyetin de idim.

Zeytinburnu Çimento fabrikası işçilerinin zammı yüksek hakem kurulunda

— o —

Zeytinburnu Çimento fabrikası işçileri hayat pahalılığının artması üzerine zam istemişler ve Vilâyet Hakem Kurulu işçi ücretlerinin yüzde on bin nisbetinde arttırılmasını kararlaştırmıştır. Yüzde on bir zam nisbeti cüz'î görülürken fabrika idaresi bu karara bile itiraz ederek «Yüksek Hakem Kurulu»na müracaat etmiş, zam kararının iptalini istemiştir. Bu bakımdan Vilâyet Hakem Kurulunca kararlaştırılan zam kararı tatbik edilmemiştir. Fakat Yüksek Hakem Kurulunun yüzde on bir zam kararını tasdik ederek alâkalılara göndermesi beklenmektedir.

İDAM MAHKÛMLARINA SON ARZULARINDA YALNIZ SİGARA VERİLMİYEN MEMLEKET

Meksikada idam mahkûmlarına, son arzularında yalnız sigara verilmemektedir. İçki, hattâ kadınlı, çalgılı bir içki âlemi tertibini istiyen bir mahkûm bu arzusu bile yerine getirilmektedir.

Bunu Biliyormuydnnuz?

Karıncalar yumurtalarını yük sek ağaç dallarına bıraktıkları takdirde bu, o yıl kışın fazla olacağına delâlet eder.

★ Bazı balıkların gözlerinin altında ışık keseleri bulunduğundan bunlar sayesinde yollarını görebilmektedirler.

★ Esmiyen bir insan bu esnada hiçbir şey duyamaz.

★ Galata ile Beyoğlu tarafını bağlıyan tünel 507 metre uzunluktadır.

★ Büyük Okyanus, bütün dünya kıt'alarını içine alabildik ten başka pek çok da yer kalırdı.

★ Normal bir insanın vücudunda 40 kilo su, 8 kilo yağ, 4 kilo kireç, 12 gram demir bulunmaktadır.

★ Dünya yüzünde (2 nci dünya harbinden önce) üç yüz yetmiş iki buçuk milyon İslâm bulunmakta idi.

★ Halen dünyada 2796 çeşit lisan konuşulmaktadır. Yine dünya yüzünde Çin lisanını 475 milyon kişi bilmektedir.

★ Dünyanın en büyük adası bin kilometre bulunmaktadır.

★ İstanbulda Sultanahmette mermerden yapılmış meşhur «çemberlitaşın» sütunu 40 metre yüksekliğinde olup Büyük Konstantin tarafından Roma'dan getirtilerek oraya dikilmiştir.

★ Her evde her zaman bulunduran maydanoz ismi, mideye iyi gelen demek olan midenüvaz kelimesinden meydana gelmiştir.

★ Çin ülkesinde kocası ölen bir kadın biz daha kat'iyyen evlenemez. Dul Çinli kadınlardan bazıları mahrumiyete tahammül edemediklerinden doktorlara müracaat ederek kendilerini kısırlaştırmaktadırlar.

★ Hakikî bir dipomat hiçbir zaman «Hayır» demez.

Bunu Biliyormuydunuz?

Bir Rus İşçisinin Günlük hayatı

TEFRİKA NO. 1

Bu yazı, Sovyetler Birliğindeki hayat şartları hakkında elde edilebilen en güvenilir bilgilere dayanmaktadır. Mümkün olduğu hallerde, bilgi kaynağı parantez içine alınan notlarla belirtilmiştir. Bu yazının kahramanı muayyen br şahıs olmayıp vasat bir Sovyet vatandaşıdır.

UYANIŞ

Boris Aleksandroviç Stanof 1 Aralık sabahı saat 5.45 de uyandı. Saat 6 da kalktı, karanlıkta oda kapısına doğru ilerledi, ve elektriği yaktı. Giyinirken, son üç senedenberi «Ev» i olan odaya bir göz gezdirdi.

Oda yetecek kadar büyük değildi. Kendi, karısı ve iki çocuğu ancak 24 metre murabbalık bir yerde yaşıyordu. Yâni adam başına 6 metre murabbaı yer düşüyordu. Bazı insanlara nasip olan yerden daha büyük olan bu oda Sovyet kanunlarınca tesbit olunan «sıhhî hayat standardı»na hiç de uymuyordu. Adam başına hiç olmazsa 8,25 metre murabbaı yer tahsis edilmiş olmalıydı. O takdirde, oda 33 metre murabbaı olması icap ederdi. Bu hesapları Stanof kaç kere yapmış ve tekrarlamıştı. Artık ezbere biliyordu.

Maamafih, böyle oluşu belki daha iyi idi. Eğer oda, kanunen tesbit edilen azamî hadden büyük olsaydı, belki bir kısmını başkasına tahsis ederlerdi, ve kim bilir hangi yabancıyı kabul etmek zorunda kalırlardı. (Sovyet Rusya'da, adam başına 8,25 metre murabbaalık yer sözde kanunen tesbit edilen asgari haddir. Lâkin bu saha mahallî şartlara göre azaltılabilir. Halk Komiserleri Konseyinin 14 Mayıs 1928 tarihli bir karar namesi **asgari haddi** 9 metre murabbaı olarak tesbit etmiştir. Bu haddi aşacak bir saha —onu işgal eden kimsenin kendine yapılacak ihbarı takip eden üç ay zarfında bir başka kiracı bulmaması halinde— müsadere olunur. Bu hüküm, Halk Komiserleri Konseyinin 17 Ekim 1937 tarihli kararnamesinin 3 üncü bölümünün 27 nci fıkrasında mündemiçtir. Her iki kararname de hâlâ meriyettedir.)

Stanof, sessizce giyindi, zira iki küçük çocuğu gündüzleri divan vazifesini gören ufak bir kanape-yatak üzerinde uyumaktadır. Çocukların ufağı, Naşata da, birazdan kalkmak zorundaydı, zira sabah 8 den 12 ye kadar okula gidecekti. Ağabeyi İvan ise okula öğleden sonra 3 ile 9 arasında devam ediyordu. Böylece, Naşata fazla erken kalkmak, İvan da geç vakte kadar okulda çalışmak mecburiyetinde kalıyordu. Lâkin bildiği gibi, okullar fazla kalabalıktı, ve zaten çocukların müstakbel bes senelik plânlara göre yetiştirilmesi lâzımdı.

Bu plânlardan daha kaç tane tatbik olunacaktı? Ceketini giyer ve ayaklarına eski asker çizmelerini çekerken, Stanof bunu düşünüyordu. İlk iki plâna canı fazla sıkılmamıştı. O zamanlar gençti, enerjikti, bilgi ve tecrübesini arttırmağa hevesliydi, ve içtimaî mertebeler silsilesinde sür'atle yükseleceğinden emindi. Bir stakhanovit veya bir ustabaşı olacağını ümid ediyordu. (Stakhanovit, kendisinden beklenenden fazla iş çıkaran usta bir işçiye verilen isimdir. Bu isim, 1935 senesinde kendisine tayin edilen iş hacmini yüzde 700 fazlasiyle başaran Donetz'li kömür madencisi Stakhanov'a izafetendir). Lâkin Stanof, artık 45 yaşına gelmişti ve kendini ihtiyarlamış hissediyordu. Yaşına rağmen, bir bilyalı yatak fabrikasında 40 Türk lirasına muadil bir ücretle (ayda 550 ruble akrşılığında) ehliyetsiz bir işçi olarak çalışıyordu.

Binaenaleyh, bu plânlardan kaçının birbirini takip edeceğini düşünüyordu.

(Devamı var)

İsmail Aras'ın cevabı

Hürbilek Gazetesinin 28 Nisan 1950 tarih ve 93 sayılı nüshasının 3 üncü sahife birinci sütununda —Mes'eleler — serlâvhası altındaki —Garsonlar hakikî işçi midir?— başlığını taşıyan makalenizi okudum.

Bu yazınıza cevap vermeden evvel şunu hatırlatmak isterim ki: 7 Nisan tarihli Hürbilek'te intişar eden ve kendinizce büyük bir kıymet vererek tekrarladığınız yazıyı okuduğum zaman, o yazıya bile cevap vermek niyetinde idim. Fakat, vazifemin çokluğu beni böyle lüzumsuz şeylerle meşgûl etmeğe vakit bırakmadığı için, cevap vermek arzumu yerine getiremedim. Fakat, 28 tarihli Hürbilek'te mahut makalenizi okuyunca, ikisini birden kısaca cevaplandırmağı omuzlarımızda taşıdığımız dâvanın selâmeti bakımından faydalı gördüğüm için cevaplandırıyorum.

Aziz dostum: Sana kısaca bir tavsiyede bulunacağım. — Yorganın ne kadar ise, ayağını da o kadar uzat. (Yani aklın neye keserse, kafan ne kadar işlerse o kadar uğraş.) Bu kelime ile şunu belirtmek isterim ki: İdealini, faziletini, çalışmak kudretini bilmediğin, tanımadığın bir vatandaşı: bir kâğıt parçası olan Ulus'tan iktibas edilmiş bir haber üzerine şuursuzlukla ve ukalâlıkla nasıl töhmet altıda tutmak küstahlığında bulunmak cesaretini kendinde gördün? Kuzum, yazınızda Garsonların hakik îbir işji olmadığını, bu memlekette yalnız İsmail Aras söylediğini yazmak zaafına düşmeniz, beni bir noktadan çok müteessir etmiştir. O da şudur ki: Sizin gibi kanun ve nizamları bilmek ve hakikî sendikacı olduğunu ilân etmek sevdasına düşen bir zavallının hiç olmazsa böyle bir yazı yazacağı zaman, hüviyetinin nasıl bir karaktere sahip olduğunu etraftan soruşturması lâzımdı. Sık sık okuduğundan bahis ettiğin Hürbilek gazetesinin kolleksiyonlarını okuyacak olursanız, o zaman yazdığınız yazıdan belki kendiniz de utanacaksınız. Zira senden başka herkes iyi bilir ki: İsmail Aras bu memlekette hakikî Sendikacılık zihniyetinin kökleşmesinde verdiği çeşitli konferanslarla, yazdığı yazılarla, yaptığı toplantılarla hizmet etmiştir. Aziz garson meslektaşlarımızın hakikî bir işçi olduklarını hürmete lâyık bir Vatandaş zümresi olduklarını, bundan 3 sene evvel Anavatan gazetesinde (İşverenlerin Tahakkûm Saltanatı) başlığını taşıyan makalem ile, birinci devre Garson Kursu ders bilgileri — ismini taşıyan yazdığım bir kitabın son sözünde de Garsonların nasıl bir işçi olduklarını ve onları hakir görenlere de icap eden cevapları verdiğimiz halde, sizin gibi çimento fabrikasından başka, etrafta olup bitenleri bilmeyen bir gafilin böyle bir makale neşretmesi, beni, aranızda bir şeyler yapmak isteyip de hiç bir şey bilmeyen arkadaşların olması yeisine mucip olmuştur. Arkadaşımız Ahmet Topçu ile ikimizi bir safta tuttuğunuzdan dolayı size müteşekkiriz. Zira, Ahmet Topçu ile İsmail Aras, Efendilerinin, Ağabeyilerinin işaretiyle değil, Hür Vicdanlarının sesiyle, Kanunların verdiği yetkiye dayanarak Aziz TÜRK İŞÇİSİ'nin hak ve menfaatlarını müdafaa etmekten daima şeref duymaktayız.

Aziz dostum!

Hiç prensibim olmayan bir hareketi yapmağa beni mecbur ettin. Yoksa ben, böyle şuursuzca yazılmış hiç bir ilmî ıkymet taşımayan yazılara cevap vermek prensibm değildi. Yalnız, bilmeyerek ve mühim bir noktaya temas ettiğin içindir ki, cevap veriyorum. Garsonların işçi olmadıklarını İsmail Aras değil, Reşat Şemsettin Sirer ile ağabeyiniz Dr. Rebii Barkın iddia etmek için günlerce kafa-kafaya verip kendilerine bir yol aradılar. Fakat, maalesef sarfettikleri bütün gayretlere rağmen, aradıkları yolların hepsi birer asfalt değil bir çıkmaz sokak olarak karşılarına çıktı. Bunun tek sebebi de şudur ki: Onların arzu ve emelleri üzerine kendilerine karşı bazı Sendikalar gibi müdahanecilik yapmamamız olmuştur. İşte! Senin bu kıymetsiz yazının bize bir noktayı açıklamak için, iyi bir fırsat verdiğinden dolayı, sana müteşekkiriz. Adı geçen Ankaradaki toplantıya gelince: O toplantıda 55 delege arkadaşımız hazır bulunmakta idi. Evet, İsmail Aras söz aldı, konuştu. Amma Ulus Gazetesinn yazdığı gibi değil, Kudret ve Zafer gazetelerinin yazdığı gibi konuşmuştu. Hürbilek gazetesi, bu memlekette işçi dâvasına hizmet etmek istiyorsa, Ulus gazetesinin yazdığı yalan haberleri değil, Kudret ve Zafer gazetesinin yazdığı hakikî haberleri iktibas etsin. Ben o toplantıda Garson arkadaşlarımdan esasen hiç bahis etmedim. Umumî olarak beynelmilel lisanı ana lisanı gibi bilen İşçi arkadaşımız yoktur, olduğunu kabul etsek dahi, bu arkadaşın lisan bilmesinin kâfi olmadığını, zira iş mevzuatına aşina olması zaruri olduğunu beyan etmiştim, ve yine israr ediyorum: Bu memelekette iş mevzuatını kavramış, Çalışma Bakanlığının istediği evsafta Yabancı Dil bilen bir işçi yoktur. Şimdiye kadar gidenler ya mühendistir, ya makina uzmanıdır, yahutta işçi ise iş mevzuatını bilmeyen kimselerdir. Zira Hürbilek Gazetesinin son sayısında, geçen sene memleketi temsilen gönderdiğimiz Kemal Erçetin arkadaşımızdan hiç bir istifade edilmediğini bir muharrir arkadaşımız güzelce tenkit etmişti. Dostum! Bu dâva, çok cevabım var. Fakat, yazımın başında da söylediğim gibi, işlerimin çokluğu buna fırsat vermiyor. Onun için sana tavsiye ederim: Elin hamurlu, erkek işine karışma.

İsmail ARAS

Seçim Kartları

Gazetemiz iki seneden beri işçi arkadaşlarımıza faydalı olmak gayesiyle intişar etmektedir. Şimdiye kadar arkadaşlarımıza karınca kararınca hizmet ettik sanıyoruz.

Mayısın 14. cü günü Milletvekili seçimi yapılacaktır. İşçi arkadaşlarımız için bu seçimin ehemmiyeti büyüktür.

Gazetemizin siyasî olmayışı, seçimler hakkında bütün vatandaş haklarını haiz işçi arkadaşlarımıza lüzumlu malûmatı vermeğe mâni değildir.

İşçinin de diğer vatandaşlar gibi en büyük hak ve aazifesi seçmek ve seçilmektir. Kaldı ki, Büyük Millet Meclisi IX. cu döneminin başlanan işçi meselelerini devam ettirmek gibi bir vazifesi de vardır.

Her vatandaş reyini ancak dağıtılan seçmen kartlarını ibraz etmek suretiyle kullanabileceklerdir. Kartlar dört sene müddetle saklanacak ve bu dört sene içerisinde yapılacak Milletvekili, Şehir Meclisi ve Belediye seçimlerinde kullanılacaktır.

Bu kartlar muhtarlar tarafından dağıtılmaktadır. Arkadaşların biran evvel mahalle muhtarlarına müracaat ederek kartlarını almaları lâzımdır.

Ayrıca arkadaşlarımızın seçim kartlarını nüfus cüzdanları gibi yanlarında bulundurmaları faydalıdır. Seçimler sırasında sandık başına giden işçi arkadaşın kartı yanında olmadıkça reyini kullanamıyacağını unutmamalıdır.

İş ve işçi Bulma kurumundan

—o:o—

İş ve işçi arıyanlara

İş yahut işçi arıyorsan İŞ ve İŞÇİ BULMA KURUMU şubelerine müracaat et. Bu şubeler isteğini parasız yerine getirir.

KURUM ŞUBELERİ

Ankara müdürlüğü	Telefon :	13686
İstanbul Müdürlüğü	» :	41367
İstanbul Ajanlığı	» :	21942
Üsküdar Ajanlığı		
Eyüp Kolu		
Bakırköy Kolu	» :	16-104
Beşiktaş Kolu	» :	81849
İzmir Müdürlüğü	» :	484[illegible]
Adana Müdürlüğü	» :	1152
Konya Müdürlüğü	» :	191
Eskişehir Müdürlüğü	» :	51
Bursa Müdürlüğü	» :	1963
Trabzon Müdürlüğü	» :	110
Samsun Müdürlüğü	» :	340

Hürbileği Oku ve Okut

TEFRİKA NO. 1

TÜRK ARSLANLARI

Vahit Ceyişakar

Mensucat işçisi ve serbest Güreş Türkiye Şampiyonlarından

«Türk gibi kuvvetli» sözünü dünyaya ilân eden ve kabul ettiren kahraman güreşçilerimizin güreşlerini işçi arkadaşlarımıza nakletmiye karar verdik. Bu seri yazının yazarı hemen bütün İstanbul işçisinin tanıyıp sevdiği Vahit Ceyişakar arkadaşımızdır.

Vahit Ceyişakar, yazısına başlamadan önce okuyucularına kısa bir hitapta bulunmak istedi. Vahit Ceyişakar diyor ki:

«Bende bir işçiyim ve bununla iftihar ederim. İşçilik hayatına çırak olarak atıldım. Benim herşeyden önce kendimi geçindirmeyi düşünmem tabii idi. 26 seneden beri işçi sıfatıyla çalışmaktayım. Ben bu çalışmalarım yanında sporu da ihmal etmedim. 15 yaşında güreşe başladım. Ta ki ikinci cihan harbi iptidasında ailemin geçim derdi beni güreşi bırakmaya sevkedene kadar bu spor kolunda çeşitli müsabakalar yaptım. İstanbul ve Türkiye şampiyonu oldum. Bütün bu neticeler ve Alizefer Türkiye şampiyonu olunun verdiği gayretle eski tarihi güreşleri okudum ve hattâ tetkik ettim.

Şimdi okuyucularıma bir işçi pehlivan olarak hitap edeceğim. Eğer bazı hatalarım olursa, işçi arkadaşlarım elbette hoş göreceklerdir. Onlarda bilirler ki, ben bir yazar değilim»

Türk pehlivanları arasında bir tercih yapmak hakikaten güçtür. Herbiri cihan şümul bir şöhret kazanmışlardır. Yalnız bütün bunlar arasında Kel Aliço müstesna bir değer taşır. Böyle bir pehlivanın dünyaya gelmediği söylenebilir. Aliço Avrupa ve Amerikadaki hasımlarıyla boy ölçüşmek imkânını bulamamıştır. Yalnız yabancı diyarlarda büyük şöhret kazanan pehlivanlarımızla yaptığı güreşlerde temayüz etmiştir. Rakibi olan Türk pehlivanların Avrupa ve Amerikada ki büyük zaferleri göz önüne getirilirse Aliçonun değeri kendiliğinden ortaya konmuş olur.

Aliço milletin sevgisini kazanmış ve 56 yaşına kadar paşpehlivanlığı devam ettirmiştir. Son zamanlarda kendisinin yerini Adalı Halil ve Koca Yusuf gibi dünya çapında şöhretler almıştır. Çeyrek asır Türkiye baş pehlivanlığını muhafaza eden Kel Aliço'yu ne koca Yusuf'un ne de Adalı Halil'in altedemediği bir hakikattir.

Diğer taraftan Adalı Halil ve Koca Yusuf bütün dünya pehlivanlarını yenmişlerdir. Bu demektir ki bu iki güzide pehlivanımızın yenemediği, sırtını yere getiremedikleri tek pehlivan olarak Kel Aliço kalmıştı.

Aliçonun artık son zamanlarında devrin cihan şampiyonu Koca Yusufla güreşi hayli enteresan olmuştur. Hususî tabiriyle tığ gibi delikanlı olan Koca Yusuf bu güreşte ihtiyar ustasına yarım açık vermiş daha doğrusu Yusuf yarım açık düşmüştür. Baş pehlivanlık güreşlerinde açık düşen yenik sayılır.

Burada açık bir hakikat görülüyor. Eğer Aliço gençliğinde yabancı memleketlere gitseydi muhakkak bütün cihan pehlivanları bu kuvvetli aslanın karşısında bizim tabirimizle pes ederlerdi. Ve belkide Aliçonun karşısına çıkmaya kimse cesaret edemezdi.

Aliço yalnız kuvvetli değildi. Onun ustalığı ve tekniği de kuvveti kadar olgundu. Bu bakımdan da Aliçoyu emsalsiz bir pehlivan olarak gösterebiliriz.

Bu büyük pehlivan mesleğinde ihtiras nedir bilmezdi. Daima mertliği birinci plâna alır ve onun bu hususiyeti arkadaşları arasında geniş sevki toplamasına sebep olurdu. O kıran kırana er meydanlarının şampiyonudur. Böyle bir pehlivanı daha bir ananın doğurmadığı bütün efkârın bildiği bir hakikattır.

Bu büyük pehlivanımızın güreşlerini gelecek sayımızdan itibaren nakletmiye başlıyacağız.

(Devamı var)

HÜRBİLEK
HAFTALIK GAZETE

Sahibi: İstanbul İşçi Sendikaları Birliği
Yazı işlerini fiilen idare eden
Seyfettin Demirsoy

—o:o—

Basıldığı yer
ALİŞAN DOBRA MATBAASI
Telefon : 25489